

ВНАУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

учасника III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**ОБЛІК, АНАЛІЗ,
КОНТРОЛЬ ТА ОПОДАТКУВАННЯ:
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

(Держ. реєстр. УкрІНТІ № 73 від 22.02.2019 р.)

КОВАЛЬ Наталії Іванівни

Прізвище, ім'я, По батькові

**Президент
університету**

Г.М. Калетник

**Ректор
університету**

В.А. Мазур

Вінниця,
28-29 березня 2019 року

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

28 березня 2019 р.

9.30-10.30	реєстрація учасників пленарного засідання, кава-брейк
10.30-14.00	пленарне засідання (<i>ауд. 2220</i>)
14.00-15.00	перерва на обід
15.00-17.00	екскурсійна програма «Вінниця історична»

29 березня 2019 р.

9.30-10.00	реєстрація учасників секційних засідань
10.00-13.00	секційні засідання (<i>ауд. 1206, ауд. 1304, ауд. 1306</i>)
13.00-14.00	підведення підсумків
14.00-14.30	перерва на обід
14.30-17.00	від'їзд учасників конференції

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Доповідь на пленарному засіданні – 10 хв.

Доповідь на секційному засіданні – 5-10 хв.

Дискусія – 5 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Відкриття конференції. Вітальне слово:

10.30 – 10.40 **КАЛЕТНИК Григорій Миколайович** – доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Всеукраїнського науково-навчального консорціуму.

МАЗУР Віктор Анатолійович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, ректор університету.

ГОНЧАРУК Інна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Вінницького національного аграрного університету.

ЗДИРКО Наталія Григорівна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та аудиту Вінницького національного аграрного університету.

«Обіг земель сільськогосподарського призначення: перспективи для України»

10.40 – 10.50 **КАЛЕТНИК Григорій Миколайович**, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Всеукраїнського науково-навчального консорціуму

«Ретроспектива та перспективи інтегрованої звітності та її аудиту в аграрному підприємстві України»

10.50 – 11.00 **ЖУК Валерій Миколайович**, доктор економічних наук, професор, академік НААН, головний науковий співробітник відділу обліку та оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

«Роль обліку в управлінні рентабельністю підприємств»

11.00-11.10 **ПРАВДЮК Наталія Леонідівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Вінницького національного аграрного університету

«Амортизаційна політика підприємств в умовах хронічної інфляції»

11.10-11.20 **ПЕТРУК Олександр Михайлович**, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів і кредиту Житомирського державного технологічного університету

- 11.20-11.30** **«Ефективний фінансовий контроль за державними закупівлями як складова економічної безпеки держави»**
ЗДИРКО Наталія Григорівна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та аудиту Вінницького національного аграрного університету
- 11.30-11.40** **«Комунікаційна цінність аудиту»**
ЧИЖЕВСЬКА Людмила Віталіївна, доктор економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту Житомирського державного технологічного університету
- 11.40-11.50** **«Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції»**
СЛОБОДЯНЮК Микола Володимирович, Голова Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України
- 11.50-12.00** **«Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління грошових потоків»**
ПРОДАНЧУК Михайло Андрійович, доктор економічних наук, доцент, Буковинська школа бізнесу та аудиту
- 12.00-12.10** **«Ключові питання облікового забезпечення управління основними засобами нафтогазових підприємств»**
КАФКА Софія Михайлівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
- 12.10-12.20** **«Організація управлінського аналізу: проблеми та перспективи»**
МУЛИК Тетяна Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри аналізу та статистики Вінницького національного аграрного університету
- 12.20-12.30** **«Стан та перспективи розвитку готівково-грошового обігу в Україні»**
ГОРОХ Олександр Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

- «Грошові кошти в системі рахунків обліку»**
12.30-12.40 *ПОДОЛЯНЧУК Олена Анатоліївна*, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки Вінницького національного аграрного університету
- «Інституційні засади державної підтримки розвитку аграрного сектору»**
12.40-12.50 *КАЛАШНІКОВА Тетяна Вікторівна*, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
- «Регулювання незалежного аудиту в Україні: виклики і перспективи в умовах євроінтеграції»**
12.50-13.00 *ГУЦАЛЕНКО Оксана Олександрівна*, кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри аудиту та державного контролю Вінницького національного аграрного університету
- «Фінансові аспекти управління витратами сільськогосподарських підприємств»**
13.00-13.10 *МАКОГОН Віталій Вікторович*, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
- «Місцеві податки: стан та перспективи трансформації»**
13.10-13.20 *ДЕМА Дмитро Іванович*, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту Житомирського національного агроєкологічного університету
- «Роботизація бізнес-процесів: підвищення ефективності фінансової функції»**
13.20-13.30 *ДУДКА Катерина Петрівна*, кандидат економічних наук, сертифікований аудитор, провідний консультант з управління фінансами та ефективністю діяльності Ernst&Young

«Удосконалення фіскального регулювання суб'єктів аграрного бізнесу»

13.30-13.40

КОСТЕЦЬКИЙ Ярослав Іванович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Нововолинського навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Тернопільського національного економічного університету

«Формування концепції державного управління земельними ресурсами в Україні»

13.40-13.50

ПОЛІЩУК Наталія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Вінницького фінансово-економічного університету

«Соціальний аудит як важіль впливу на ефективність діяльності підприємства»

13.50-14.00

ГОРДОПОЛОВА Наталія Василівна, кандидат економічних наук, доцент, викладач Торгово-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету

СЕКЦІЯ 1
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ПРОБЛЕМИ
ТА ВИКЛИКИ
(ауд. 1304)

Керівник секції: Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки Вінницького національного аграрного університету

Бурко Катерина Володимирівна, асистент кафедри бухгалтерського обліку «Особливості, переваги та недоліки бухгалтерського аутсорсингу»

Григоренко Олена Василівна, викладач економічних дисциплін Ладизинського коледжу Вінницького національного аграрного університету «Основні зміни у положеннях інвентаризації»

Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Податкові новації та їх вплив на податкову систему»

Іщенко Яна Петрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Нормативне регулювання формування та обліку власного капіталу в товариствах з обмеженою відповідальністю»

Коваль Наталія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Аналіз діяльності фермерського господарства: сутність та особливості»

Коваль Олена Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку «Особливості автоматизації обліку в сільському господарстві»

Коваль Любов Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку «Облікове забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємства»

Корпанюк Тетяна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Непрацюючі довгострокові кредити банків: їх суть та облік»

Китайчук Тетяна Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки «Облік біологічних активів в бюджетних установах: проблеми та перспективи»

Лобуренко Олена Василівна, голова циклової комісії економічних та інформаційних дисциплін, викладач Ладизинського коледжу Вінницького національного аграрного університету

«Особливості відображення результатів інвентаризації та їх вплив на звітність»

Машевська Анжеліка Анатоліївна, асистент кафедри бухгалтерського обліку

«Документування розрахунків з обліку оплати праці»

Новотна Надія Миколаївна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Економічна характеристика розрахункових операцій як об'єкта обліку»

Омелько Мар'яна Анатоліївна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Особливості відображення в обліку поліпшень засобів праці»

Плахтій Тетяна Федорівна, доктор економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій щодо власного капіталу підприємства»

Правдюк Марина Володимирівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Об'єкти обліку витрат у тваринництві: сучасний зміст та питання уточнення»

Сисоєва Інна Миколаївна, кандидат економічних наук, викладач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вінницького навчально-наукового інституту економіки Тернопільського національного економічного університету

«Креативний облік: творчий підхід чи шахрайство?»

Шевчук Яна Василівна, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

«Сутність кредитних операцій та їх обліково-економічна характеристика»

Мельник Ольга Сергіївна, аспірантка, Вінницький національний аграрний університет

«Нормативно-правове регулювання обліку витрат на виробництво сільськогосподарської продукції»

(науковий керівник к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

Черешневий Олександр Ігорович, аспірант, Вінницький національний аграрний університет

«Особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій з придбання активів за рахунок субвенцій на соціально-економічний розвиток»

(науковий керівник к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Андрійченко Олександр Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Проблеми обліку розрахунків з дебіторами та пошук шляхів їх вирішення»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль О.В.)

Білас Роман Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Розрахунки за виплатами працівникам підприємства: організаційні аспекти обліку»

(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Болехівська Вікторія Вадимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облік фінансових результатів бюджетних установ»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Власюк Степан Миколайович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості формування фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва»

(науковий керівник: д.е.н., доцент Плахтій Т.Ф.)

Ваконюк Руслан Анатолійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Облік витрат на поліпшення основних засобів»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Глухенька Марина Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Сутність основних засобів та їх класифікація»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Н.І.)

Гордієнко Вікторія Вікторівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості проведення публічних закупівель ВНЗ»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Гринчук Сергій Володимирович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості оцінки виробничих запасів при вибутті»

(науковий керівник: к.е.н., доцент доцент Іщенко Я.П.)

Гула Ірина Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Формування статутного капіталу підприємства та відображення в обліку»

(науковий керівник: д.е.н., доцент Плахтій Т.Ф.)

Дацик Анастасія Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Капітальні інвестиції як об'єкти бухгалтерського обліку»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Діякончук Інна Олександрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та значення»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

Долгій Тетяна Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості облікового відображення зовнішньоекономічних операцій»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гудзенко Н.М.)

Заболотчук Алла Вячеславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Організація обліку фінансових результатів»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гудзенко Н.М.)

Колтунов Сергій Русланович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Характеристика кредитних операцій як об'єкту обліку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Корпанюк Т.М.)

Кульчевич Олена Миколаївна, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Наукові підходи до класифікації позикового капіталу підприємств для цілей бухгалтерського обліку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Левченко Людмила Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості організації обліку операційних витрат підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Левчук Марина Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Сучасні підходи до визначення облікової політики установ державного сектору»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Плахотнюк Іванна Олександрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення руху грошових коштів»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рабокоть Юлія Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення руху запасів ТОВ «Богданівське»»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рибак Тетяна Андріївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості обліку оборотних активів в сільському господарстві»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Подолянчук О.А.)

Рязанцева Юлія Ігорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Методологічні та організаційні основи побудови бухгалтерського обліку орендних операцій»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Лепетан І.М.)

Сімаков Олег Олександрович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Характеристика витрат в системі управління підприємством»
(науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Фостолович В.А)

Сидоренко Ірина Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Облік і контроль розрахунків за товарними операціями»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Федас Костянтин Ігорович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Вплив організаційних аспектів обліку на цінову політику підприємств»
(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Харчук Руслан Олегович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Теоретичні аспекти оптимізації оборотних коштів підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль О.В.)

Цуркан Анна Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості обліку кредитних операцій банку»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Корпанюк Т.М.)

Юсупова Богдана Владиславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Формування облікової політики: управлінський аспект»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Іщенко Я.П.)

СЕКЦІЯ 2

Економічний контроль: сучасний стан та тенденції розвитку (ауд. 1206)

Керівник секції: Шевчук Олена Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю Вінницького національного аграрного університету

Асмоловська Тетяна Володимирівна, викладач Могилів-Подільського

технолого-економічного коледжу Вінницького національного аграрного університету, асистент кафедри аудиту та державного контролю
«Економічний контроль як складова фінансового потенціалу підприємства»

Бардюк Валентина Володимирівна, викладач вищої категорії Чернятинського коледжу Вінницького національного аграрного університету, асистент кафедри аудиту та державного контролю
«Організація внутрішньогосподарського контролю на сільськогосподарських підприємствах»

Козаченко Анна Юріївна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Обліково-інформаційне забезпечення невиробничих витрат для прийняття управлінських рішень»

Мулик Ярославна Ігорівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Організація державного фінансового контролю в системі забезпечення економічної безпеки держави»

Покиньючерда Віталій Володимирович, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
«Соціальний аудит в контексті розвитку концепції корпоративної соціальної відповідальності бізнесу»

Фабіянська Вікторія Юхимівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю
«Обов'язковий аудит фінансової звітності: стрімкий розвиток у контексті наближення до ЄС»

Чудак Ліна Анатоліївна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю
«Податкова перевірка: відображення результатів у звітності»

Шевчук Олена Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю
«Державний фінансовий аудит в системі державного фінансового контролю: основні тенденції проведення та перспективи розвитку»

Авдєєва Юлія Максимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості обліково-інформаційного забезпечення контролінгу витрат підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Баранова Іванна Анатоліївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Значення операційного контролю в системі управління підприємством»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Бондаренко Микола Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Обліково-аналітичні аспекти конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Гладько Тетяна Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
"Організація і методика здійснення внутрішнього контролю на підприємстві"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Гуменюк Олег Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Теоретичний та практичний аспекти обліку і контролю виробничих запасів підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Качинський Олег Станіславович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
"Організаційно-методичні аспекти аудиту власного капіталу сільськогосподарського підприємства"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Колісник Ольга Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Організаційні підходи аудиту та аналізу фінансової звітності підприємства»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Мартинюк Вікторія Сергіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Облікова політика підприємства – складова системи менеджменту»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Гуцаленко О.О.)

Мазур Валентин Анатолійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості організації та методики обліку, контролю та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Огородник Аліса Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
"Обліково-контрольне забезпечення розрахунків із заробітної плати працівників бюджетної сфери"
(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

Розгон Вікторія Вячеславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

та аудиту

«Особливості облікового забезпечення надання платних послуг у вищому навчальному закладі (на прикладі Вінницького національного аграрного університету)»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Здирко Н.Г.)

Рутковський Павло Володимирович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості облікового відображення і аудиту платіжних засобів та фінансової стійкості підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Ставничий Руслан Сергійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Сучасний інструментарій аудиторської оцінки фінансового стану підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Шевчук О.Д.)

Франчук Тарас Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

"Внутрішній контроль та його значення в системі управління підприємством"

(науковий керівник: к.е.н., доцент Фабіянська В.Ю.)

СЕКЦІЯ 3

Інформаційно-аналітичне забезпечення в управлінні економікою (ауд. 1306)

Керівник секції: Федоришина Лідія Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри аналізу та статистики Вінницького національного аграрного університету

Алескерова Юлія Володимирівна, доктор економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики

«Аналіз пільгового кредитування регіону»

Бондаренко Олександр Володимирович, заступник директора з адміністративно-господарської роботи Немирівського коледжу будівництва, економіки та дизайну ВНАУ

«Web-бухгалтерія: проблематика та перспективи»

Вольська Любов Леонідівна, асистент кафедри аналізу та статистики

«Аналітична оцінка аграрного сектору Вінничини»

Дячок Іван Йосипович, завідувач агрономічного та облікового відділення Чернятинського коледжу ВНАУ

«Обліково-аналітичне забезпечення результатів діяльності підприємства»

Папуша Ксенія Федорівна викладач вищої категорії Могилів-Подільського технолого-економічного коледжу ВНАУ
«Економічна ефективність виробництва хлібопродуктів»

Петриченко Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Аналітичне забезпечення виробництва молока»

Польова Олена Леонідівна, доктор економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Інвестиційне забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств»

Томашук Інна Вікторівна, аспірант, асистент кафедри аналізу та статистики
«Інвестиційний потенціал Вінницького регіону: можливості та перспективи»

Томчук Олена Феліксівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Вплив управлінського аналізу на прийняття управлінських рішень»

Федоришина Лідія Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри аналізу та статистики
«Методичні підходи до управлінського аналізу»

Фостолович Валентина Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Сучасний підхід до системи управління підприємством»

Бельдій Альона Михайлівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Особливості організації обліку розрахунків з оплати праці»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Бондар Олеся Костянтинівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Шляхи вдосконалення грошових розрахунків підприємств»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Китайчук Т.Г.)

Вошінова Наталія Василівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Аналіз показників фінансової звітності»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Григораш Марина Василівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту
«Економічна сутність витрат та їх аналіз»
(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Н.І.)

Домбровська Валентина Вадимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Напрями вдосконалення аналізу земельних ресурсів»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Жадан Марина Юріївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Економічна природа та зміст власного капіталу підприємств аграрного сектору економіки»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Зарічна Валентина Григорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз фінансових результатів підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Захаров Дмитро Миколайович, аспірант, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

«Вплив контрагентів на формування соціального капіталу підприємства»

(науковий керівник д.е.н., професор Чижевська Л.В.)

Кисляк Маргарита Романівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне забезпечення розрахунків з кредиторами та дебіторами підприємств»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Петриченко О.А.)

Ковальчук Вікторія Володимирівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікова політика в управлінні підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Ковальчук Владислав Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз процесу постачання матеріальних цінностей»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Коновалов Віктор Олексійович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Роль аналізу в управлінні підприємством»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Кушнір Ганна Віталіївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне забезпечення управління доходами сільськогосподарського підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Лавіцька Леся Петрівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне забезпечення інвестиційної безпеки підприємств»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Мулик Т.О.)

Лебідь Олександр Васильович, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналітичне та інформаційне забезпечення аналізу розрахунків за соціальним страхуванням»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Федоришина Л.І.)

Процюк Анастасія Вікторівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз кредитоспроможності підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Псьота Вікторія Олександрівна, аспірантка, Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

«Електронні закупівлі як інструмент подолання корупції в системі державних закупівель в Україні»

(науковий керівник д.е.н., професор Чижевська Л.В.)

Садовнік Наталія Володимирівна, студент магістратури факультету обліку та аудиту

«Сутність та значення процесу оновлення основних засобів»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Любар О.О.)

Стаднік Анастасія Федорівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Інформаційно-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками підприємства»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль Л.В.)

Ярмак Ірина Миколаївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Аналіз витрат на збут продукції в сільськогосподарських підприємствах»

(науковий керівник: к.е.н., доцент Томчук О.Ф.)

Ярославський Анатолій Олександрович, аспірант, Вінницький національний аграрний університет

«Формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою зернопереробних підприємств»

(науковий керівник: д.е.н., професор Правдюк Н.Л.)

Н.І. КОВАЛЬ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки,
Вінницький національний аграрний університет

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Сільське господарство як і вся економіка України, переживає непростий період. Хоч такого спаду виробництва, який був за часів перебудови, не відбулось, але результати діяльності досить нерівномірні за роками та мають тенденцію до зниження за ряд останніх років. Точаться наукові дискусії щодо переважності форм господарювання, порівнюється ефективність корпоративної і приватної власності, а також невеликих і гігантських господарських форм.

У цій дискусії уряд став на сторону малого підприємництва, всіляко його стимулюючи спеціальними програмами державної підтримки. Наскільки оправданою є така стратегія щодо фермерських господарств, має дати відповідь наукове узагальнення проблеми шляхом аналізу їх фінансового стану.

Проблема поглиблюється й тим, що фінансовий стан фермерів залежить від макроекономічної ситуації, що підтверджують і зарубіжні дослідження, а саме від конкретної політики державної підтримки. Вченими зроблено висновок, що у США необмежена індивідуальна власність на землю забезпечила поступовий, довгостроковий розвиток масштабної економіки в сільському господарстві за рахунок застосування капіталу і технологій. На противагу цьому, земельні реформи в Індії, особливо, що обмежують розмір фермерських господарств, стримують зростання продуктивності в сільському господарстві, обмежуючи досягнення масштабної економіки і накопичення капіталу.

Тому аналітичний огляд економічної діяльності та фінансового стану фермерських господарств, аналіз їх змін за останні роки та визначення факторів впливу з метою управління розвитком цієї форми господарювання в Україні є досить актуальним та важливим.

Проблеми фінансового стану аграрного сектору досліджуються багатьма вченими, зокрема: Г. Калетніком, В. Збарським, В. Горьовим, Т. Калашніковою, М. Маліком, О. Бородіною, І. Прокопою О. Радченко та ін., а аналітичне забезпечення цього процесу здійснюють Н. Гудзенко, Л. Гуцаленко, В. Жук, Н. Здирко, М. Дем'яненко, В. Мазур, Т. Мулик, П. Саблук, Н. Правдюк тощо.

Фермерське господарство згідно Закону України «Про фермерське господарство» від 19.06.2003 року № 973-IV – форма підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією, з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства.

Для більшості аграрних регіонів країни фермерські господарства є одним з основних видів діяльності та важливим елементом системи

сільгоспвиробництва. Головною відмінністю фермерських господарств від інших форм господарювання є те, що за умови обмежених капітальних ресурсів вони намагаються досягти максимального прибутку на довгострокову перспективу, що є передумовою безперервної діяльності.

Розглянемо місце фермерських господарств у структурі аграрного підприємства України (табл. 1).

Таблиця 1.

Кількість підприємств, які здійснювали сільськогосподарську діяльність у 2012-2017 рр., за організаційно-правовими формами господарювання, од.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Усього	49415	49046	46199	45379	47697	45558
Господарські товариства	8235	8245	7750	7721	8700	6967
Приватні підприємства	4220	4095	3772	3627	3752	3215
Кооперативи	848	809	674	596	738	448
Фермерські господарства	34035	34168	33084	32303	33682	34137
Державні підприємства	296	269	228	241	222	199
Інші форми	1781	1460	691	891	603	592
Фермерські господарства,%	68,9	69,7	71,6	71,2	70,6	74,9

Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики

У Вінницькій області зосереджено близько 11% усіх аграрних і фермерських господарств.

Обсяги реалізованої продукції за розмірами підприємств аграрного сектору приведено у табл. 2. Частка малих за 2010-2017 рр. зросла з 22,7% до 40,8, частка мікропідприємств у них 2010– 10%. 2017р 14,2%.

Таблиця 2

Обсяг реалізованої продукції аграрних підприємств за розмірами у 2010-2017 рр.

Роки	Великі		Середні		Малі		З них мікро-	
	млн грн	у %	млн грн	у %	млн грн	у %	млн грн	у %
2010	11664,5	11,7	65553,5	65,6	22673,4	22,7	9985,0	10,0
2011	12553,1	9,9	79064,4	62,3	35343,7	27,8	11007,8	8,7
2012	19473,2	12,0	93979,4	57,8	49158,5	30,2	14927,7	9,2
2013	23440,6	14,6	88851,3	55,1	48838,4	30,3	14439,8	9,0
2014	31584,6	14,8	117041,3	54,7	65303,9	30,5	19273,6	9,0
2015	61214,8	16,9	183213,8	50,6	117881,4	32,5	34057,5	9,4
2016	53033,7	13,1	206593,8	51,2	144018,3	35,7	45542,7	11,3
2017	38879,9	8,3	238158	50,9	190597	40,8	66307,4	14,2

Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики

Динаміка фінансових та виробничих ресурси, використаних підприємствами різних форм господарювання у агросекторі, приведена на рис.1.

Обсяги позикового капіталу (поточні зобов'язання) приведено на рис. 2.

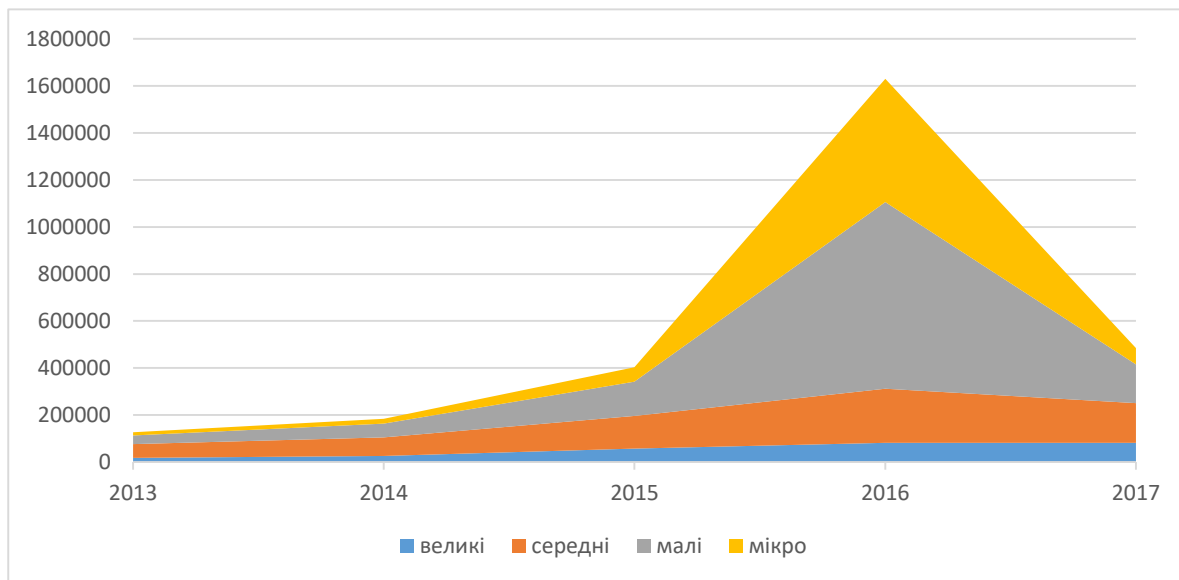

Рис. 2. Обсяги позикового капіталу (довгострокові та поточні зобов'язання) приведено сільськогосподарських підприємств різних форм господарювання (на кінець року, млн. грн.)

Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики

Щодо державної підтримки, то Постановою КМУ «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам» від 25.08.2004 р. №1102 (у новій редакції Постанови від 24.10.2018р №911 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств») передбачено, що фінансова підтримка надається Мінагрополітики через Український державний фонд підтримки фермерських господарств і його регіональні відділення.

У спеціальному фонді державного бюджету за програмою 2801460 «Надання кредитів фермерським господарствам» визначені асигнування на 2016 р – 15,8млн грн; 2017 р. – 65,0 млн грн., у 2018 р. – 43,1 млн. грн.

За даними облдержадміністрації, за результатами реалізації бюджетних програм підтримки аграріїв у 2018 р., Вінницький регіон посів друге місце після Миколаївської області за кількістю наданої фінансової підтримки фермерам. Так, нею скористалося 411 фермерських господарств із 2350 зареєстрованих (17,5%). Управлінці вищої ланки наголошують на необхідності посилення роботи фахівців в напрямі збільшення кількості учасників, що мають право на державну підтримку. Передбачається, що усі основні напрями державної підтримки на 2019 рік будуть збережені. По завершенні прийняття всієї нормативної бази фахівці департаменту проведуть широку роз'яснювальну роботу щодо популяризації механізмів отримання державної допомоги суб'єктами господарювання у 2019 році.

У Вінницькій області діє Програма розвитку особистих селянських, фермерських господарств на 2016-2020 роки (сучасна редакція у Постанові ВДА від 11.02.2016 р. №40). За 2014-2016 рр. на цей напрямок з обласного

бюджету виділено та освоєно 4,96 млн грн. Пільгові кредити отримали 24 фермерських та 7 особистих селянських господарств, 5 сільськогосподарських кооперативів. Кредитні кошти спрямовані на: будівництво овочесховищ, придбання великої рогатої худоби та маточного поголів'я свиней, закупівлю обладнання для заготівлі і переробки молока, реконструкцію молочнотоварних ферм, придбання обладнання по переробці сільськогосподарської продукції, холодильної установки для тваринницьких ферм. У 2017 р. по програмі виділено 1,0 млн. грн., тенденція стала й на 2018 р.

Найбільш успішно працює програма по здешевленню техніки. За даними Мінагро, нею вже скористалося в Україні 1830 господарств і закуплено 2900 одиниць техніки. Сума відшкодування склала 211 млн. грн.. Причому найбільше охочих було на Вінниччині – 163 сільгоспідприємств. Аграрії Вінниччини отримали майже 16 млн. грн. відшкодування. Біля 7.7 млн. грн. отримали садівники Вінниччини як часткову компенсацію за закуплений посадковий матеріал.

За даними Укрдержфонду, у 2017 році на 100% виконаний план з повернення коштів до Державного бюджету. З метою більш глибокого розуміння та узагальнення проблем фермерів Фондом впроваджено систему електронного обліку звернень голів фермерських господарств. Створено реєстр експортерів та інвестиційних проектів. Такі заходи спрямовані на забезпечення швидкого налагодження взаємовигідної співпраці між українськими фермерами та іноземними партнерами. Розроблено та подано до Мінрегіону на конкурс проектів, які можуть реалізовуватись за кошти Європейського Союзу, проект «Створення Всеукраїнського мережевого бізнес-інкубатора для диверсифікації сільськогосподарського виробництва і розвитку кооперації у сільській місцевості».

Беручи до уваги дані 2017 р., виявлено, що фінансова криза найбільше торкнулася малих підприємств, що пов'язано з тим, що їм важче залучати зовнішнє фінансування, включаючи жорсткі кредитні вимоги.

Саме з цієї причини за кордоном при аналізі фінансового забезпечення фермерів звертаються до компромісів між прибутковістю, та іншими соціальними факторами, що є фундаментальною передумовою сталого розвитку сільського господарства. Розробляється цілісний підхід до оцінки продуктивності ферм у виробничому, соціальному, фінансовому та екологічному вимірах.

Типові показники фінансового стану доповнюються підгрупою, що охоплюють фінансові показники, рівні виробництва продовольства (стандартизовані за рівнем енергоспоживання), соціальні характеристики (вік, рівень освіти, ступінь ділового співробітництва), відпрацьовані години на фермі та надання громадськості доступності та якості навколишнього середовища (включаючи вплив на регулювання клімату та якості води).

Як свідчать дані аналізу, розширення системи показників пов'язано з позитивними зв'язками між виробництвом, прибутковістю та прогнозованими рівнями природоохоронних чи заходів органічного землеробства.

З метою ефективного використання бюджетних коштів, досягнення

балансу в фінансуванні програм підтримки та стійкому соціально-економічному розвитку села, підвищення конкурентоспроможності виробників аграрної продукції, розширення товарної структури експорту й утвердження України на світових ринках продовольства Мінагро розроблено законопроект «Про внесення змін до Закону «Про державну підтримку сільського господарства України».

Для поліпшення організаційної та фінансової структури фермерських господарств 1. необхідно вдосконалити процеси комунікації всередині ферм та між фермерськими організаціями, підприємствами, соціальними фондами, щоб встановити загальні пріоритети аграрного розвитку у виявленні та / або розробці, адаптації та розширенні інновацій.

Також для більшості країн є потреба 2. визначити національні пріоритети щодо функцій та цілей малого та сімейного сільського підприємництва та сформулювати відповідну державну політику (управління, економічне середовище, захист прав власності та сприятлива регуляторна база).

3. Сприяти інклюзивному консультуванню на селі; розвитку ринку послуг по поширенню сільськогосподарських знань, що є ключовими для інновацій та стійкої практики фермерів.

4. Поліпшити роботу ринків для виробництва, фінансових послуг для подолання ринкових невдач, включаючи створення умов для справедливої торгівлі між дрібними фермерами та агробізнесом, а також демократичний контроль над ринками.

Ці ключові фактори успіху варіюються від зазначення особливо важливих сфер втручання, таких як дослідження та розширення, до більшої кількості процедурних потреб, таких як створення загального сприятливого політичного середовища та забезпечення інклюзивності в будь-якому процесі. Для національних політичних зусиль, спрямованих на зміцнення сімейних фермерів, вони мають бути спрямовані як на правильні напрямки, так і на правильні процеси.

Отже, аналітичний огляд економічної діяльності та фінансового стану фермерських господарств за 2012-2017 рр. дав змогу визначити фактори впливу.

Встановлено, що на фермерські господарства припадає майже 70 % із загальної чисельності виробників. Близько четвертої частини фермерських господарств мають землеволодіння до 500 га,

Проаналізовано статистичні дані щодо їх кількості фермерських господарств, виробництво, збут, фінансові ресурси у користуванні, досліджено окремі форми руху капіталу. Розглянуто систему державної підтримки фермерських господарств, зокрема і Вінницької області. Запропоновано заходи для стабілізації конкурентного середовища для фермерських господарств серед різних форм господарювання в Україні, на підставі вивчення зарубіжного досвіду.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку лежать у площині напрацювання методики визначення фінансового стану фермерських господарств за даними фермерської та спрощеної фінансової звітності.